

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2013. évi november hó 25. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő:

ítéletet :

Az ittas járművezetés vétsége miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2013. évi szeptember hó 26. napján kihirdetett 3.Bf.390/2013/5. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy a 2 (kettő) év közúti járművezetéstől eltiltás büntetést, valamint az eltiltás tartamába történő beszámítással kapcsolatos rendelkezést mellőzi.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

Az ügyben első fokon bíróságként eljáró Debreceni Járásbíróság 2013. február 21. napján kihirdetett 39.B.660/2011/30. számú ítéletével a vádlottat az ittas jármű vezetés vétsége (Btk. 188. § (1) bek.) miatt ellene emelt vád alól bizonyítottság hiányában felmentette, egyben megszüntetve az ittas vezetés szabálysértése vonatkozásában az eljárást.

Az első fokú ítélet ellen annak kihirdetésekor az ügyész jelentett be fellebbezést megalapozatlanság címén, bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében, míg a határozatot a vádlott és védője egyaránt tudomásul vették.

A másodfokú eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Debreceni Törvényszék a 2013. szeptember 26. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás eredményeként 3.Bf.390/2013/5. szám alatt kihirdetett ítéletével a járásbíróság első fokú határozatát megváltoztatva a terheltet bűnösnek mondta ki ittas járművezetés vétségében (Btk. 188. § (1) bek.), ezért 120 napi tétel, egy napi tétel összegeként 2500 Ft-ban meghatározott, mindösszesen 300 000 Ft pénzbüntetésre és 2 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A járművezetés tartamába beszámítani rendelte a 2010. szeptember 16. napjától eltelt időt, mellőzte az ittas vezetés szabálysértésére vonatkozó első bírói rendelkezést, valamint kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség teljes összegének a megfizetésére.

A másodfokú ítélettel szemben ezúttal a vádlott és védője éltek jogorvoslattal felmentés érdekében, ugyanakkor az ügyész a határozatot tudomásul vette.

A védő fellebbezése Be. 367/A § (4) bekezdés szerint írásban benyújtott indokolásában kifejtette, hogy álláspontja szerint az eljárás során beszerzett igazságügyi orvos szakértői vélemény megállapításait az első fokú bíróság értékelte helyesen, hosszan elemezte, hogy hiteles légalkohol mérő készülékként mi tekinthető elfogadottnak az ittas járművezetés bűncselekménye elbírálásánál. Ezzel szemben véleménye szerint jelen ügyben az iratokból megállapíthatóan nem hiteles eszközzel történt a mérés. Hivatkozott továbbá a Kúria 3/2013. (VII. 8.) számú Büntető Kollégiumi véleményében foglaltakra is, majd indokai alapján kérte, hogy a Debreceni Ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a Debreceni Járásbíróság ítéletét hagyja helyben.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.491/2013/1-I. számú átiratában a védelmi perorvoslatokat megalapozatlannak jellemezte. Mind az első mind a másodfokú eljárás perrendszerűségének hangsúlyozása mellett a megállapított tényállást megalapozottnak tartotta, ahogyan a terhelt bűnösségére a másodfokú bíróság részéről megfogalmazott következtetést is. A kiszabott büntetés törvényes neme és mértéke miatt pedig a fellebbezéssel támadott másodfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A bejelentett fellebbezések elintésére az Ítéltábla Be. 393.§ alapján nyilvános ülést tűzött ki, ahol a védő változatlan indokai folytán fenntartotta a másodfokú ítélet megváltoztatását, védence felmentését célzó jogorvoslati nyilatkozatát.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség jelen lévő képviselője ugyancsak fenntartotta az írásos észrevételében foglaltakat, és a védelmi érvelés ellenére a törvényszék által hozott ítélet helybenhagyását indítványozta.

Az ítéltábla a másodfokú ítélet ellen bejelentett védői perorvoslatot részben találta megalapozottnak az alábbiak szerint.

Az előterjesztett, Be.386.§ (1) bekezdés a) pontjában foglalt okból joghatályos másodfellebbezés folytán a harmadfokú bíróság a Debreceni Törvényszék ítéletét az azt megelőző első és másodfokú eljárással együtt a Be. 387.§ (1) bekezdés alapján teljes terjedelmében bírálta felül, függetlenül a fellebbezések okától és irányától. A revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az első és másodfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta-e, és vizsgálta a másodfokú ítélet megalapozottságát is.

Ennek során megállapította, hogy mind a járásbíróság mind a törvényszék a perrendi szabályok sérelme nélkül folytatta le az eljárást.

A másodfokon eljáró törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.351.§ (2) bekezdés a) pontjában megjelölt okból részben megalapozatlannak találta, melynek kiküszöbölésére a tényállás teljes körű felderítése érdekében bizonyítást vett fel, majd annak

eredményeképpen a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjában biztosított jogkörében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítette illetve helyesbítette.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a törvényszék részéről elrendelt részbizonyítás és ezáltal a tényállás helyesbítése valóban szükséges volt, és úgy az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság kellő részletességgel vette fel a bizonyítást. A harmadfokú bíróság a törvényszék által a fentebb hivatkozottak szerint részben kiegészített, részben helyesbített tényállást már minden tekintetben megalapozottnak találta, mely további kiegészítésre nem szorul, így az a harmadfokú eljárásban is irányadó a Be. 388. § (1) bekezdése alapján.

Ellenben arra az álláspontra jutott, miszerint a terhelnél a cselekmény helyszínén alkalmazott úgynevezett Drager típusú alkoholszondával kapcsolatosan a másodfokú bíróság nem adott egyértelműen számot arról, hogy azt hiteles mérőeszköznek tekintette-e. Ítélete indokolása bár csak felszínesen, ám erre enged következtetni, viszont világos állásfoglalásnak nem tekinthető, mivel kellő és elfogadható indokot nem szolgáltat: "Megjegyzi a törvényszék, hogy más büntetőeljárásokban ún. Drager alkoholszonda hiteles mérőeszközként került felhasználásra és adott kellő bizonyítékot az alkoholos befolyásoltság mértékére." (Másodfokú ítélet 4. oldal 3. bekezdés utolsó előtti mondata)

Az ítélet tábla álláspontja ezzel szemben az, hogy a rendelkezésre álló adatokból arra lehet következtetni, hogy a vádlottal szemben alkalmazott ARAB 0529 sz Drager készülék (nyomozási irat 43.,51.,55. oldalain elfekvő jelentések, feljelentések szerint) az ittasság mértékének meghatározását illetően nem a hiteles elektromos légalkohol mérő berendezések csoportjába tartozik. E körben a védelem által kifejtettekkel kellett egyetérteni, ezért az ítélet tábla a másodfokú ítélet fentebb idézett részét mellőzte az indokolásból, a következők miatt.

Az ittasság ellenőrzéséről szóló 27/2010.(OT 14.) ORFK utasítás (a továbbiakban Utasítás) - mely a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol szervezetben való jelenléte ellenőrzésének és az ellenőrzéshez rendelkezésre álló eszközök és mintavételi lehetőségek alkalmazásának egységes rendőrségi szabályozása érdekében került kiadásra - 3. pontja szerint a rendőr feladatának ellátása során ittasság ellenőrzést kizárólag rendszeresített

- a) elektromos alkoholteszterrel (továbbiakban alkoholteszter),
- b) Spiratest alkoholkimutató indikátorcsővel (továbbiakban alkoholszonda) és
- c) hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel (továbbiakban hiteles mérőeszköz) hajthat végre.

Alkoholteszter és alkoholszonda alkalmazása esetén az Utasítás 12. pontja rendelkezik arról, hogy amennyiben az alkoholteszterrel végzett mérés eredménye a 0,5 mg/l légalkohol értéket meghaladja, az intézkedés alá vont személyt szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alávetni hiteles mérőeszközzel történő vizsgálatnak. Abban az esetben, ha hajlandó magát a vizsgálatnak alávetni, hiteles mérőeszközzel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt a vizsgálat érdekében elő kell állítani, kivéve ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll. A 15. pont alapján alkoholteszterrel vagy alkoholszondával végzett ittasság ellenőrzés esetén az

ellenőrzés időpontját és a mérés számszerű eredményét, illetve az elszíneződés mértékét a feljelentésben minden esetben rögzíteni kell.

Hiteles mérőeszköz alkalmazása során az Utasítás 17. pontja értelmében a vizsgálat megkezdése előtt az intézkedés alá vont személyt a hiteles elektromos légalkohol mérő berendezéssel végzett vizsgálatról készült, a 2. számú mellékletben meghatározott jegyzőkönyv megfelelő rovataiban nyilatkoztatni kell esetleges tüdőbetegségére, testhőmérséklete emelkedésére továbbá vezetési képességre hátrányosan ható szer fogyasztására vonatkozóan. A 18. pont szerint akkor kell vér- és vizeletminta vétel iránt intézkedni, amennyiben az intézkedés alá vont a fenti nyilatkozat megtételét megtagadja, az említett betegségben szenved, vagy szervezetében a vezetési képességre hátrányosan ható szer valószínűsíthető. A 19. pont alapján a hiteles mérőeszközzel - a használati útmutatójában előírt módon - 15 perc különbséggel 2 mérést kell elvégezni úgy, hogy az első mérés a cselekmény időpontjától számított 30 percen belül megtörténjen. A 20. pont szerint a hiteles mérőeszköz alkalmazása után a vizsgálati eredményt mindkét mérés alkalmával két példányban kell kinyomtatni, és azokat az intézkedés alá vont személlyel alá kell írni. A jegyzőkönyvet két példányban kell felvenni. A kinyomtatott vizsgálati eredmény és a jegyzőkönyv egyik példányát a feljelentéshez, illetve amennyiben feljelentés megtételére nem kerül sor, akkor az intézkedésről készült jelentéshez kell csatolni. A vizsgálati eredmény és a jegyzőkönyv másik példányát az intézkedés alá vont személynek át kell adni. Az Utasítás 22. pontja kategorikusan kimondja, hogy a hiteles mérőeszköz eredményes alkalmazását követően vér- és vizeletminta vételről intézkedni nem szabad.

A vádlottal szemben fogatosított méréssel kapcsolatosan ellenben az állapítható meg, hogy az intézkedő rendőrök feljelentésükben rögzítették a mérési eredményt, mely az utasítás 15. pontja szerinti eljárásra utal, míg a hiteles mérőeszköz esetében megkívánt, 17. pontnak megfelelő jegyzőkönyv az ügy iratai között nem lelhető fel.

Az aggálytalan iratok szerint a terheltet a helyszínről vér- és vizeletminta vétel érdekében előállították, mely az utasítás 12., 18. és 22. pontjait értelmezve szintén nem hiteles Drager szonda helyszíni alkalmazását támasztja alá. De ugyancsak azt valószínűsíti az egyéni mérési eredmény ténye is, ami mérőben ellentétes a hiteles mérőeszköznél megkívánt két mérési alkalommal (Utasítás 19. pontja).

Összességében tehát minden kétségen kívül állás foglalható abban, hogy a tárgyalt ügyben a rendőri intézkedés során nem hiteles légalkoholmérő berendezést vettek igénybe, attól függetlenül, hogy az ítélőtábla tudomása szerint is - a védelmi érveléssel összhangban - a Drager típusú légalkohol mérő készülékek között valóban található az Utasítás 3/c pontja szerinti hiteles elektromos légalkoholmérő berendezés (Drager Alcotest 7110).

Az ítélőtábla viszont ezzel együtt is osztotta másodfokú bíróság azon következtetését, mely szerint az irányadó tényállás alapján a vádlott bűnössége megállapítható az ittas járművezetés vétségében, és az nem áll ellentétben a Kúria 3/2013 (VII.8.) számú Büntető Kollégiumi véleményében írtakkal sem.

Az ittasság vizsgálata során követett bírói gyakorlat szerint ugyanis - melyet az ítélőtábla is irányadónak tart, utalva a BH. 2004. évi 98. számú jogesetére a bíróságnak fokozott figyelmet kell fordítani a klinikai tünetekre, az elkövető által tanúsított magatartásra, az ittasság szemmel látható külső megnyilvánulási formáira és az elkövetési körülményekre is.

Márpedig adott esetben a vádlottal szemben alkalmazott nem hiteles alkoholteszter mérési eredményei - mely az Utasítás 23/b. pontja alapján az alkoholos befolyásoltság gyanújának megállapítására önmagában is alkalmas volt - , a vádlott által vér-és vizelet vizsgálat során produkált klinikai tünetek (nyomozási irat 83 - 87. oldalán), a tanúként kihallgatott rendőrjárőrök által vázolt - írásos jelentésben is rögzített - és nem cáfolt terhelti magatartás, az ittasság szemmel látható megnyilvánulási formái (nadrágjának a nyomozási irat 43. oldalán leírt átlagtól eltérő viselete, alkoholszag, provokatív magatartás), míg az elkövetés körülményeit illetően hivatkozott gépjármű kúrhasználat, melyet maga a vádlott is elismert, sőt kifejezetten azzal magyarázott, miszerint provokálni kívánt vele (nyomozási irat 201. oldala, elsőfokú tárgyalás 15. számú jegyzőkönyvének 4. oldala), illetve az igazságügyi orvos szakértő azon kategorikus megállapítása alapján, mely szerint az alkoholos befolyásoltság ténye szakértői szempontból is igazolható, együttesen kellő támpontot nyújtott annak ítéleti bizonyossággal történő megállapítására, hogy a vádlott a cselekmény elkövetésekor szeszes italtól befolyásolt állapotban vezette a gépi meghajtású járművet. Ugyanakkor az alkoholos befolyásoltság mértékére - mely valóban szakkérdés - egyértelmű szakvélemény hiányában kellő bizonyossággal már nem lehetett konkrét megállapítást tenni.

A törvényszék tehát okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, és a terhére rótt bűncselekmény minősítése is törvényes. Ezen felül kellő részletességgel foglalt állást abban, hogy a Btk. 2. § alapján irányadó - hiszen a terhelt számára összehatásaiban egyértelműen kedvezőbb - elkövetés kori büntető anyagi jogi hatálysabályokat kell alkalmazni, mellyel az ítélőtábla is maradéktalanul egyetértett, s nem igényelt kiegészítést a másodfokú határozatban feltárt, büntetéskiszabás során irányadó tárgyi és alanyi bűnösségi kör sem.

A másodfokú ítélettel kiszabott pénzbüntetés napi tételszámának megállapítása arányos, s a napi tételek összege szintén igazodik a terhelt eljárás során felderített vagyoni és jövedelmi viszonyaihoz. Ugyanakkor az e büntetési nemhez képest a mellette alkalmazott közúti járművezetéstől eltiltás 2 évi tartama önmagában is eltúlzottnak volt tekinthető az ítélőtábla álláspontja szerint. A konkrét véralkohol koncentrációban rejlő bizonytalanság miatt pedig a harmadfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a közúti járművezetéstől eltiltás teljes mértékű, - s azzal összefüggésben a terhelt vezetői jogosultságának szünetelése óta eltelt idő beszámításával kapcsolatos rendelkezés - mellőzése is indokolt, az ugyanis a felderített cselekmény tárgyi súlyához képest a büntetés céljain túlmutató, indokolatlan hátránnyal járt volna.

Mivel a határozat egyéb rendelkezéseit helyesnek és törvényesnek találta, így az ítélőtábla Debreceni Törvényszék másodfokú ítéletét a fentebb kifejtettek alapján a Be. 398. (1) és

(2) bekezdései szerint megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 397. § utalással helyben hagyta.

2013. november 25.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó József sk. a tanács tagja, előadó, Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja.

Záradék : A Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Bf. 390/2013/5. számú ítélete a ítéletábla jelen határozatában írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Debrecen, 2013. november 25.

. Balla Lajos sk.

a tanács elnöke